

Finansklagenemnda Person

Avgjørelse FinKN-2018-640

24.9.2018

Protector Forsikring ASA

Livsforsikring/uføredokumentering/pensjon

Rett til forsikringssum ved medlemmets død – tariffavtale – fal. §§ 15-1 og 19-11.

Klagers far avgikk med døden 1.7.17, og var på dette tidspunktet omfattet av en gruppelivsforsikring med dødsrisikodekning. Faren var ikke gift på dødsfallstidspunktet. Klager var hans eneste livsarving og krevde forsikringssummen utbetalt. Selskapet avsto, fordi klager ikke var omfattet av den tariffbestemte utbetalingsrekkefølgen. Nemnda bemerket at det følger av fal. § 19-11 at partene kan avtale hvilke bestemmelser om retten til forsikringssummen som skal tas inn i forsikringsavtalen. Fal. § 15-1 kommer i så fall ikke til anvendelse. Klager var ikke begunstiget etter avtalen og selskapet ble gitt medhold.

Saksfremstilling

Forsikrede (f. 1973) døde 1.7.17. Forsikrede var ugift, og klager (f. 1995) er eneste livsarving. Forsikrede var medlem av en gruppelivsforsikring med dødsrisikodekning. Klager krevde dekningen utbetalt. Selskapet avsto kravet, fordi klager ikke var omfattet av den tariffbestemte utbetalingsrekkefølgen.

Klager har i det vesentlige anført at fal. § 19-11 er en regel om hvem som skal ha forsikringssummen, ikke om at retten til den kan bortfalle. Det er ikke rimelig at forsikringssummen skal tilfalle selskapet i stedet for forsikredes livsarving, se fal. § 15-1.

Selskapet har i det vesentlige anført at avtalen gjennomfører en tariffavtale som har vilkår om forsikringssummens begunstigelse ved dødsfall. Det er på det rene at klager ikke er begunstiget etter tariffavtalen. Fal. § 19-11 åpner for avtalefrihet ved kollektive forsikringer, og innskrenker ikke retten til å avtale hvem forsikringssummen skal tilfalle. Tariffavtalen er fremforhandlet i minnelighet med profesjonelle parter på begge sider, og selskapet må respektere de løsninger som er valgt.

Finansklagenemnda Persons begrunnelse

Saken gjelder en kollektiv forsikring og reiser spørsmål om retten til den forsikringssummen som forfalt ved forsikrede død.

Spørsmålet reguleres av fal. § 19-11, og etter paragrafens annet ledd kan det i en kollektivavtale fastsettes "hvilke bestemmelser om retten til forsikringssummen ved et medlems død som skal tas inn i forsikringsavtalen". I det fremlagte medlemsbeviset er det fastsatt at utbetaling ved dødsfall skal skje i "henhold til Landsoverenskomst for Helse og sosialtjenester". Nemnda legger til grunn at samme bestemmelse er tatt inn i forsikringsavtalen med forsikringstakeren.

Landsoverenskomsten har bestemmelser om utbetaling av forsikringssummen i pkt. 10.3:

Forsikringssummen utbetales i slik rekkefølge (ugjenkallelig begunstiget i den rekkefølge de er nevnt):

a) Avdødes ektefelle (se dog bokstav c).

...

c) Barn under 20 år. Disse skal ha utbetalt minst 40 % av erstatningsbeløpet selv om det er erstatningsberettiget ektefelle eller samboer.

d) Andre personer som for en vesentlig del ble forsørget av avdøde.

Nemnda er enig med selskapet i at klager ikke har krav på å få utbetalt forsikringssummen. Han er over 20 år, og han har ikke gjort gjeldende at han "for en vesentlig del ble forsørget av avdøde".

Klager har anført at fordelingsbestemmelsen i fal. § 15-1 gjelder i et tilfelle som dette. Nemnda bemerker imidlertid at § 15-1 ikke får anvendelse når det er gitt særlige bestemmelser for et forhold i lovens kapittel 19, og at bestemmelsen i § 19-11 første og annet ledd gir særregler for kollektive dekninger. Dette fremgår dessuten av bestemmelsen i § 19-11 tredje ledd.

Nemnda peker likevel på at i de fremlagte forsikringsvilkårene for dekningen heter det i pkt. 3.4.1 at:

(d)ødsrisikoforsikringen utbetales ved den forsikredes/medforsikredes død til ektefelle/samboer, subsidiært barn og arvinger etter loven. Særskilt begunstiget kan oppnevnes.

Nemnda mener selskapet bør overveie om denne formuleringen er den mest hensiktsmessige, gitt utformingen av bestemmelsen i medlemsbeviset.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Persons konklusjon

Selskapet gis medhold.

Ved behandlingen deltok Karin M. Bruzelius (leder), Kaja de Vibe Malling (nestleder), Hege Opheim (nøytralt oppnevnt medlem), Mildrid Felland (selskapsrepresentant), Gro Farestvedt (selskapsrepresentant), Paal Bjønness (forbrukerrepresentant) og Gyrid Giæver (forbrukerrepresentant).